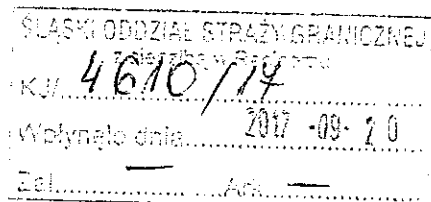

Komendant
Śląskiego Oddziału Straży Granicznej
im. nadkom. Józefa Bocheńskiego

Racibórz, 20 września 2017 r.

Egzemplarz nr 2

Pan mjr SG Rafał FREINDORF

p.o. Naczelnika Wydziału Operacyjno-Śledczego
Śląskiego Oddziału Straży Granicznej

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zgodnie z „Rocznym planem kontroli przewidzianych do realizacji przez Wydział Kontroli Śląskiego Oddziału Straży Granicznej na rok 2017” (nr KJ/6871/16 z dnia 5 grudnia 2016 r.), w Wydziale Operacyjno – Śledczym została przeprowadzona kontrola na temat: „Prawidłowość zabezpieczenia, ewidencji i przechowywania dowodów rzeczowych i mienia tymczasowo zabezpieczonego w toku prowadzonych postępowań przygotowawczych”.

Czynności kontrolne przeprowadzono na podstawie *wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych*, stanowiących załącznik do decyzji nr 65 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 maja 2012 r. (Dz. Urz. MSW., poz. 43 z późn. zm.), wprowadzonych do stosowania w Straży Granicznej Decyzją nr 139 KGSG z dnia 30 sierpnia 2012 roku (Dz.Urz. KGSG z 2012 r. poz. 47 z późn. zm.)-zwanych dalej wytycznymi.

I. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Wydział Operacyjno-Śledczy Śląskiego Oddziału Straży Granicznej, ul. Dąbrowskiego 2, 47-400 Racibórz.

W okresie objętym kontrolą funkcję Naczelnika Wydziału Operacyjno-Śledczego pełnili:

- ppłk SG Robert BRYCHLIK (do dnia 31 marca 2017 r.),
- ppłk SG Piotr LIPIŃSKI (od dnia 1 kwietnia 2017 r.).

II. Kontrolę przeprowadził zespół w składzie:

Kierownik zespołu: st.chor.sztab. SG Piotr Bruśniak – specjalista Wydziału Kontroli, upoważnienie nr 227 z dnia 18 lipca 2017 r.¹

Członek zespołu: mjr SG Tadeusz Uliasz – starszy specjalista Wydziału Kontroli, upoważnienie nr 228 z dnia 18 lipca 2017 r.²

Członek zespołu: kpt. SG Grzegorz Jonik – starszy specjalista Wydziału Kontroli, upoważnienie nr 229 z dnia 18 lipca 2017 r.³

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 8 sierpnia 2017 r., a zakończono w dniu 8 września 2017 r.

Przerwy występujące w trakcie kontroli:

- kpt. SG Grzegorz Jonik 16.08.2017 r. - 18.08.2017 r.

- st.chor.sztab. SG Piotr Bruśniak 04.09.2017 r.

IV. Kontrolą został objęty okres od dnia 1 lipca 2016 r. do dnia 30 czerwca 2017 r. w następującym zakresie:

1. Przyjęte rozwiązania organizacyjno – funkcjonalne dotyczące realizacji zadań związanych z prawidłowością zabezpieczenia, ewidencji i przechowywania dowodów rzeczowych i mienia tymczasowo zabezpieczonego w toku prowadzonych postępowań przygotowawczych – kryterium legalności i rzetelności.
2. Realizacja czynności związanych z prawidłowością zabezpieczenia, ewidencji i przechowywania dowodów rzeczowych i mienia tymczasowo zabezpieczonego w toku prowadzonych postępowań przygotowawczych – kryterium legalności i rzetelności.
3. Realizacja czynności związanych z nadzorem nad postępowaniem z dowodami rzeczowymi i mieniem tymczasowo zajęтым – kryterium legalności, rzetelności i celowości (skuteczności).

V. Cel kontroli:

Celem kontroli było dokonanie oceny przyjętych w Wydziale Operacyjno-Śledczym ŚLOGS rozwiązań organizacyjno-funkcjonalnych w zakresie realizacji zadań związanych z prawidłowością zabezpieczenia, ewidencji i przechowywania dowodów rzeczowych i mienia tymczasowo zabezpieczonego w toku prowadzonych postępowań przygotowawczych, dokonanie oceny prawidłowości realizacji tych zadań, prawidłowości sprawowania nadzoru służbowego oraz

¹ Akta kontroli – karta nr 37.

² Akta kontroli – karta nr 38.

³ Akta kontroli – karta nr 39.

zebranie informacji zmierzających do doskonalenia działalności służbowej w kontrolowanej tematyce.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o:

- dokumenty organizacyjne sporządzone w okresie objętym kontrolą, w tym: wewnętrzne podziały zadań WOŚ, szczegółowe zakresy obowiązków i uprawnień;
- dokumentację sporządzoną w trakcie zabezpieczania i przechowywania dowodów rzeczowych i mienia tymczasowo zajętego w toku prowadzonych postępowań przygotowawczych, m.in. wykazy dowodów rzeczowych, metryczki (przywieszki) dowodów rzeczowych;
- dokumentację dotyczącą sprawowania nadzoru służbowego.

Kontroli poddano 100% dokumentacji z wszystkich postępowań wszczętych w okresie objętym kontrolą (o numerach RSD 248/2016/16⁴ i RSD 8/2017/16⁵). W ich ramach sporządzono 10 wykazów dowodów rzeczowych, zawierających 116 pozycji dowodów rzeczowych, przechowywanych w magazynie depozytowym. Ponadto kontroli poddano sposób zabezpieczenia tych dowodów.

VI. Ocena działalności podmiotu kontrolowanego:

Biorąc pod uwagę poszczególne oceny cząstkowe, poddaną kontroli działalność Wydziału Operacyjno-Śledczego oceniono **pozytywnie z uchybieniami**⁶. Powyższa ocena jest oceną ogólną wynikającą z ustaleń poczynionych w poszczególnych obszarach kontrolowanej problematyki, udokumentowaną w aktach kontroli i przyznaną w oparciu o mierniki określone w programie kontroli.

Ad IV.1)

Pozytywnie oceniono przyjęte w Wydziale Operacyjno-Śledczym rozwiązania organizacyjno – funkcjonalne dotyczące zadań związanych z prawidłowością zabezpieczenia, ewidencji i przechowywania dowodów rzeczowych i mienia tymczasowo zabezpieczonego w toku prowadzonych postępowań przygotowawczych.

Zadania związane z przedmiotowym zakresem kontroli w Wydziale Operacyjno-Śledczym realizowane były zgodnie z Wewnętrznymi Podziałami Zadań wydziału, obowiązującymi w okresie objętym kontrolą. Ustalono, że w § 4 pkt. III/a ppkt. 19 wewnętrznego podziału zadań WOŚ⁷ nr KJ/3912/16, zatwierdzonego przez Komendanta Śląsko-Małopolskiego Oddziału Straży Granicznej w dniu 30.06.2016 r., uwzględniono zadania związane z prowadzeniem magazynów

⁴ Akta kontroli – karta nr 95-104.

⁵ Akta kontroli – karta nr 105-108.

⁶ Przyjęto ocenę w czterostopniowej skali: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami oraz negatywna.

⁷ Akta kontroli – karta nr 62.

dowodów rzeczowych oraz nadzorem nad ich funkcjonowaniem w Oddziale. Zadania te zostały przypisane Zespołowi Techniki Kryminalistycznej, znajdującemu się w strukturze Sekcji Postępowań Karnych. Identyczne zapisy zawarte są w wewnętrznym podziale zadań WOS⁸ nr KJ/6026/16 zatwierdzonym przez Komendanta ŚLOG w dniu 18.10.2016 r.

W myśl zapisów § 220 Instrukcji w sprawie prowadzenia postępowań przygotowawczych przez Straż Graniczną, stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 22 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 27 czerwca 2003 r. w sprawie określenia zasad nadzoru służbowego nad prowadzeniem postępowań przygotowawczych przez Straż Graniczną oraz wprowadzenia instrukcji w sprawie prowadzenia postępowań przygotowawczych przez Straż Graniczną⁹ dowody rzeczowe w SG przechowują i prowadzą ich ewidencję wyznaczeni funkcjonariusze zwani dalej „depozytariuszami”.

Jak ustalono, kierownik podmiotu kontrolowanego wyznaczył dwóch podległych funkcjonariuszy do wykonywania zadań depozytariuszy. Potwierdzeniem powyższego są zapisy znajdujące się w ich szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień¹⁰, obowiązujące w okresie objętym kontrolą.

Ad IV.2)

Pozytywnie z uchybieniami oceniono przyjęte w Wydziale Operacyjno-Śledczym rozwiązania związane z prawidłowością zabezpieczenia, ewidencji i przechowywania dowodów rzeczowych i mienia tymczasowo zabezpieczonego w toku prowadzonych postępowań przygotowawczych.

Decyzję o miejscu przechowywania dowodu rzeczowego, w myśl § 221 ust. 1 Instrukcji, każdorazowo podejmuje funkcjonariusz prowadzący postępowanie przygotowawcze. Ustalono, że zgodnie z § 219 ust. 1 dowody rzeczowe zabezpieczone w kontrolowanych postępowaniach o numerach RSD 248/2016/16 i RSD 8/2017/16 depozytariusze przyjęli na podstawie wykazów dowodów rzeczowych¹¹. Stwierdzono jednak, że na dziewięciu wykazach brakuje ich podpisów. Należy zauważyć, że zgodnie z § 218 ust. 6 Instrukcji depozytariusz przyjmujący dowody rzeczowe do magazynu składa swój podpis w rubryce 4 przy odpowiedniej pozycji każdego egzemplarza. Jego brak może więc budzić wątpliwości czy rzeczywiście nastąpiło przyjęcie dowodów rzeczowych do magazynu depozytowego. W trakcie kontroli porównano zatem wykazy dowodów rzeczowych z zapisami zawartymi w księdze dowodów rzeczowych. Ustalono, że są one tożsame. Ponadto dokonano porównania stanów ewidencyjnych dokumentów rzeczowych opisanych w wykazach i księdze dowodów rzeczowych ze stanami faktycznymi magazynu

⁸ Akta kontroli – karta nr 70.

⁹ Zwana dalej Instrukcją.

¹⁰ Akta kontroli – karta nr 86- 89.

¹¹ Akta kontroli – karta nr 95- 108.

depozytowego nie stwierdzając żadnych różnic. Biorąc powyższe pod uwagę, jak również mając na względzie wynikający z § 219 ust. 1 Instrukcji obowiązek depozytariusza zaewidencjonowania dowodów rzeczowych w księdze, przyjęto, iż brak podpisów na wykazach dowodów rzeczowych objętych kontrolą stanowi uchybienie o charakterze jedynie formalnym, które nie spowodowało negatywnych skutków w kontrolowanej tematyce.

W trakcie kontroli ustalono, że dowody rzeczowe zabezpieczone w kontrolowanych postępowaniach znajdowały się w specjalnie do tego wydzielonym i odpowiednio zabezpieczonym pomieszczeniu w budynku nr 4 Komendy ŚLOG. Ustalono, że warunki w jakich były przechowywane, zapewniały właściwe ich zabezpieczenie przed utratą lub obniżeniem wartości.

W trakcie kontroli zwrócono się także do Naczelnika Wydziału Ochrony Informacji ŚLOG¹² o informację w zakresie sposobu ochrony pomieszczeń przeznaczonych na magazyny depozytowe WOŚ. Zgodnie z otrzymanym stanowiskiem dostęp do magazynów depozytowych znajdujących się na terenie Komendy ŚLOG posiadają tylko funkcjonariusze do tego wyznaczeni. Dodatkowym sposobem zabezpieczenia magazynów jest kontrola prowadzona przez pracowników służby ochrony, polegająca m.in. na prawidłowym zamknięciu magazynu, oplombowaniu.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, iż funkcjonariusze prowadzący postępowania przekazali depozytariuszom dziewięć wykazów dowodów rzeczowych na wzorach odbiegających od wzorów zamieszczonych na stronie intranetowej Zarządu Operacyjno-Śledczego KGSG¹³. Ustalono, że Komendant Główny Straży Granicznej zarządzeniem nr 91 z dnia 4 grudnia 2012 r. *zmieniającym zarządzenie w sprawie określenia zasad nadzoru służbowego nad prowadzeniem postępowań przygotowawczych przez Straż Graniczną oraz wprowadzenia Instrukcji w sprawie prowadzenia postępowań przygotowawczych przez Straż Graniczną* w § 1 pkt 2 uchylił załącznik do Instrukcji (w którym określono wzory dokumentów) i jednocześnie w uzasadnieniu wskazał, że na stronie Zarządu Operacyjno-Śledczego będą zamieszczone zaktualizowane wzory druków. Na tej podstawie należy uznać, że wzory dokumentów należy traktować jako bazę dokumentów procesowych, a ich zamieszczenie na stronie ZOŚ służyło zapewnieniu jednolitego dokumentowania czynności realizowanych przez funkcjonariuszy pionów operacyjno-śledczych w oddziałach Straży Granicznej. W ocenie zespołu kontrolnego właśnie te wzory dokumentów powinny być zatem wykorzystywane w bieżącej działalności służbowej.

Jak wyjaśnił kierownik podmiotu kontrolowanego¹⁴, użycie dokumentu procesowego, który odbiegał od wzoru zamieszczonego na stronie ZOŚ KGSG, było spowodowane pomyłką. Odstępstwo to miało charakter techniczny i dotyczyło treści poszczególnych nazw rubryk/kolumn.

Naczelnik wydziału wskazał również, że podległym funkcjonariuszom zostanie zwrócona uwaga, aby używać wzorów dokumentów zgodnie z elektronicznym wzorem zamieszczonym na stronie intranetowej ZOŚ KGSG.

¹² Akta kontroli – karta nr 51.

¹³ Akta kontroli – karta nr 97-108.

¹⁴ Akta kontroli – karta nr 110.

Stwierdzone podczas kontroli odstępstwa w zakresie stosowanych wzorów należy uznać za uchybienie wyłącznie o charakterze formalnym, nie wywołujące negatywnego skutku w kontrolowanej działalności.

Ustalono, że zgodnie z § 219 ust. 2 Instrukcji prowadzono księgi dowodów rzeczowych RWD 473/3/11 oraz RWD 473/7/11, w których ewidencjonowano dowody rzeczowe. Sposób prowadzenia dokumentów był czytelny i zgodny z instrukcją jego wypełniania.

W zakresie oznaczania dowodów rzeczowych przyjmowanych do magazynu ustalono, że opakowania dowodów rzeczowych posiadały prawidłowe oznaczenia lub przewieszki. Na opakowaniach przyjętych do magazynu depozytariusz nanosił oznaczenia poprzez wpisanie: imienia i nazwiska osoby, której dotyczą, numeru RSD, numeru wykazu i pozycji tego wykazu, nazwy organu, do dyspozycji którego dowód pozostaje. Powyższe było zgodne z § 219 ust. 3 Instrukcji.

Ponadto, jak już wskazano w trakcie kontroli magazynu depozytowego zespół kontrolny stwierdził, że stany faktyczne są zgodne ze stanami ewidencyjnymi wynikającymi z dokumentacji.

Ad IV.3)

Pozytywnie z uchybieniami oceniono czynności związane z nadzorem nad postępowaniem z dowodami rzeczowymi i mieniem tymczasowo zajęтым. Zasady sprawowania nadzoru nad postępowaniem z dowodami rzeczowymi i mieniem tymczasowo zajęтым zostały określone w Rozdziale 34 Działu III Instrukcji. Zgodnie z § 234 ust. 1 Instrukcji bezpośredni nadzór nad funkcjonowaniem magazynu depozytowego i prowadzoną ewidencją sprawuje naczelnik wydziału. W myśl § 234 ust. 2 naczelnik wydziału systematycznie nadzoruje przestrzeganie przepisów dotyczących postępowania z dowodami rzeczowymi i przedmiotami tymczasowo zajęтыми (pkt 1), co najmniej raz w kwartale kontroluje lub zleca przeprowadzenie kontroli w zakresie zgodności stanu ewidencyjnego dowodów rzeczowych ze stanem faktycznym magazynu depozytowego, a wyniki kontroli odnotowuje w książce dowodów rzeczowych (pkt 2). Ponadto przeprowadza w I kwartale każdego roku komisijną inwentaryzację magazynu depozytowego, a protokół z inwentaryzacji przedkłada komendantowi oddziału (pkt 3). Stosownie do § 220 ust. 6 naczelnik wydziału sprawuje nadzór nad właściwym zabezpieczeniem i przechowywaniem dowodów rzeczowych.

Ustalono, że zadanie związane z pełnieniem nadzoru zostało ujęte w pkt. 1 ppkt. 21 szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień naczelnika WOŚ - ppłk. SG Piotra Lipińskiego, z którym w/w funkcjonariusz zapoznał się dnia 3 kwietnia 2017 r., (wyciąg z decyzji nr 104 Komendanta ŚLOG z dnia 1 września 2016 r.)¹⁵.

¹⁵ Akta kontroli – karta nr 73-74

Natomiast w odniesieniu do ppłk. SG Roberta Brychlika nie udało się ustalić powyższego w trakcie kontroli z uwagi na fakt, iż funkcjonariusz z dniem 31 marca 2017 r. został przeniesiony do Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej, a jego Teczka Akt Osobowych została przesłana do macierzystej jednostki.

W myśl § 234 ust. 2 pkt 2 Instrukcji naczelnik WOŚ zlecił przeprowadzenie kontroli stanów ewidencyjnych ze stanami faktycznymi podległym funkcjonariuszom.

Ustalono, że wymagane kontrole zostały przeprowadzone w IV kwartale 2016 r. i II kwartale 2017 r., co zostało potwierdzone przez zamieszczenie odpowiednich wpisów w książkach dowodów rzeczowych¹⁶. Natomiast w dokumentacji za III kwartał 2016 r. zespół kontrolerów stwierdził, że weryfikacja stanu ewidencyjnego ze stanem faktycznym dowodów znajdujących się w magazynie depozytowym polegała na wrywkowym sprawdzeniu przedmiotów z postępowania RSD 535/2015/16. Takie działanie jest niezgodne z § 234 ust. 2 pkt 2 Instrukcji, ponieważ wskazany przepis wymaga przeprowadzenia kontroli w sposób całościowy.

Ponadto ustalono, że za I kwartał 2017 r. brak jest jakichkolwiek adnotacji świadczących o przeprowadzeniu kontroli.

Jak wyjaśnił kierownik podmiotu kontrolowanego¹⁷ funkcjonariuszka wykonująca kontrolę w III kwartale 2016 r. na zlecenie naczelnika WOŚ, wykonała to polecenie pozostając w mylnym przeświadczeniu, że nie jest wymagane kompleksowe sprawdzenie przedmiotów zabezpieczonych w ramach prowadzonych postępowań przygotowawczych. Natomiast w odniesieniu do I kwartału 2017 r. uznano, że nie jest wymagane przeprowadzenie kontroli zgodnie z § 234 ust. 2 pkt 2, ponieważ czynności te byłyby powieleniem prac powołanej rozkazem Komendanta ŚŁOSG komisji inwentaryzacyjnej w zakresie dowodów rzeczowych i mienia tymczasowo zajętego przechowywanych w magazynie depozytowym. Tym samym, jak stwierdził kierownik podmiotu kontrolowanego, przyjęto mylne przeświadczenie, iż czynności wykonane przez komisję w I kwartale danego roku są jednoznaczne z przeprowadzeniem kontroli wynikającej z powyższej regulacji prawnej. Wskazał również, że naczelnik WOŚ zapoznawał się każdorazowo z protokołem komisji inwentaryzacyjnej.

Zespół kontrolny nie uznał powyższych wyjaśnień, gdyż przepisy instrukcji w sposób precyzyjny regulują zasady i tryb przeprowadzania kontroli kwartalnych i są odmienne od tych, które dotyczą rocznej inwentaryzacji magazynu depozytowego. Nie wykluczają wspólnego (w jednym czasie) ich dokonania, niemniej jednak wyraźnie wskazują, aby wyniki kwartalnych kontroli w zakresie zgodności stanu ewidencyjnego dowodów rzeczowych ze stanem faktycznym magazynu depozytowego każdorazowo odnotowywać w książce dowodów rzeczowych. Ponadto uregulowania prawne dotyczące przeprowadzenia kontroli i corocznej komisyjnej inwentaryzacji magazynu depozytowego są autonomiczne wobec siebie, zatem nie można uznać,

¹⁶ Akta kontroli – karta nr 52-53.

¹⁷ Akta kontroli – karta nr 90.

iz dokonywanie inwentaryzacji jest jednocześnie spełnieniem wymogu kontroli w I kwartale roku kalendarzowego.

Z uwagi na fakt, iż nie stwierdzono braków w dowodach rzeczowych lub przedmiotach tymczasowo zajętych w magazynie depozytowym, powyższe uznano za uchybienia nie mające negatywnych skutków dla kontrolowanej działalności. Za ich przyczynę należy uznać niewłaściwą interpretację obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

VII. Zalecenia i wnioski

1) Ściśle przestrzegać stosowania zapisów § 218 ust. 6 Instrukcji w sprawie prowadzenia postępowań przygotowawczych przez Straż Graniczną, stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 22 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 27 czerwca 2003 r.;

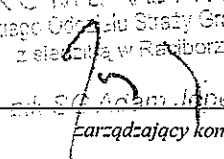
2) Celem zapewnienia jednolitego dokumentowania czynności związanych z ewidencją i przechowywaniem dowodów rzeczowych i mieniem tymczasowo zabezpieczonym w toku prowadzonych postępowań przygotowawczych, stosować wzory dokumentów zamieszczone na stronie intranetowej Zarządu Operacyjno-Sledczego KGSG;

3) W trakcie kontroli zgodności stanu ewidencyjnego dowodów rzeczowych ze stanem faktycznym magazynu depozytowego ściśle przestrzegać przepisu zawartego w § 234 ust. 2 pkt 2 Instrukcji, dotyczącego kwartalnych kontroli, a także odnotowywania w książce dowodów rzeczowych ich wyników.

VIII. Na podstawie art. 36 wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych, stanowiących załącznik do decyzji nr 65 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 maja 2012 r., informację o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia należy przedłożyć pisemnie zarządzającemu kontrolę w terminie do dnia 13 października 2017 r., za pośrednictwem Naczelnika Wydziału Kontroli.

IX. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przeznaczony jest dla kierownika podmiotu kontrolowanego.

X. Przeprowadzenie kontroli odnotowano w Książce kontroli Śląskiego Oddziału Straży Granicznej w Raciborzu zarejestrowanej pod numerem KJ/306/16 na karcie nr 1, poz. 3.

KOMENDANT
Śląskiego Oddziału Straży Granicznej
z siedzibą w Raciborzu

Poz. S.G. Adam Jopek
Zarządzający kontrolę

Wykonano w 2 egzemplarzach:
Egzemplarz nr 1 – adresat
Egzemplarz nr 2 – ad acta
P.B., tel. 6654263
19.09.2017 r.